Załącznik nr 11 do Zarządzenia nr 021.39.2026 z dnia 22.10.2026 r. Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Łękińsku

Procedura postępowania na wypadek wtargnięcia napastnika na teren Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Łękińsku

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tekst jednolity z 2026 r., Dz. U. z 2026 r. poz. 820 z późn. zm.), w szczególności art. 68 ust. 1 pkt 6, określający obowiązki dyrektora szkoły w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom podczas zajęć organizowanych przez szkołę.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jednolity z 2020 r., Dz. U. z 2020 r. poz. 1604 z późn. zm.), w szczególności § 2, dotyczący obowiązku zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkole.
3. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (tekst jednolity z 2026 r., Dz. U. z 2026 r. poz. 574 z późn. zm.), w zakresie przygotowania do reagowania na sytuacje kryzysowe, podejmowania działań w przypadku ich wystąpienia oraz ograniczania ich skutków.
4. Statut Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Łękińsku, w zakresie postanowień dotyczących bezpieczeństwa uczniów, obowiązków pracowników szkoły oraz organizacji opieki nad uczniami.

Definicje

Napastnik

- osoba posługująca się bronią lub innym niebezpiecznym narzędziem, która zabija albo usiłuje zabijać osoby znajdujące się na terenie szkoły.

Alarm

- sygnał dźwiękowy informujący o wtargnięciu napastnika na teren szkoły.

Alarmowanie

- niezwłoczne przekazanie osobom przebywającym na terenie szkoły informacji o wystąpieniu sytuacji kryzysowej.

Forma alarmu

- seria pięciu jednosekundowych sygnałów dźwiękowych.

Źródła sygnałów alarmowych

- dzwonek ręczny lub elektryczny, gwizdek, megafon oraz inne dostępne środki pozwalające skutecznie przekazać sygnał.

Odwołanie alarmu

- może nastąpić wyłącznie przez dyrektora szkoły lub wice dyrektora szkoły, po kontakcie i w uzgodnieniu z Policją lub innymi właściwymi służbami dowodzącymi działaniami na miejscu zdarzenia.

Powiadamianie

- przekazywanie informacji właściwym służbom oraz osobom znajdującym się w strefie zagrożenia.

Komunikat ostrzegawczy

- komunikat słowny, w szczególności hasło "napastnik", przekazywany za pomocą dostępnych środków.

Ogólne zasady organizacji i funkcjonowania systemu alarmowania

- Nadzór nad funkcjonowaniem systemu alarmowania na terenie szkoły sprawuje dyrektor szkoły.
- Sygnał alarmowy w przypadku wtargnięcia napastnika musi być odróżnialny od sygnału stosowanego w razie pożaru.
- Sygnał alarmowy stanowi seria pięciu jednosekundowych sygnałów dźwiękowych. Jeżeli podstawowy sposób alarmowania nie działa, należy użyć dostępnego źródła zastępczego: dzwonka ręcznego, gwizdka, megafonu lub komunikatu głosowego.
- Każdy pracownik, który zauważy zagrożenie lub otrzyma wiarygodną informację o nim, niezwłocznie powiadamia służby ratunkowe i dyrektora szkoły, o ile nie opóźnia to działań ratujących życie.
- Nie należy podejmować działań, które narażają pracownika lub uczniów na bezpośrednie niebezpieczeństwo. Wybór ewakuacji albo ukrycia zależy od położenia napastnika i możliwości bezpiecznego opuszczenia zagrożonego miejsca.

Zadania dyrektora szkoły

- Zapewnienie znajomości niniejszej procedury przez pracowników oraz organizowanie szkoleń, instruktaży i ćwiczeń adekwatnych do wieku uczniów.
- Wyznaczenie co najmniej dwóch sposobów/źródeł alarmowania, w tym sposobu działania w razie braku zasilania.

- Ustalenie bezpiecznych dróg opuszczenia budynku i miejsc zbiórki, a także miejsc, w których można się ukryć lub zabarykadować, jeśli ewakuacja jest niemożliwa.
- Zapewnienie, aby klucze do wyjść ewakuacyjnych były dostępne w ustalonych miejscach, a drogi ewakuacyjne pozostawały drożne.
- Zapewnienie, aby plany budynku, informacje o zabezpieczeniach i inne dane potrzebne służbom były dostępne dla uprawnionych służb, a jednocześnie chronione przed osobami nieuprawnionymi.
- Okresowa ocena zabezpieczeń Szkoły oraz aktualizacja procedury w razie zmian organizacyjnych lub technicznych.
- Po uzgodnieniu z Policją podjęcie decyzji o odwołaniu alarmu i wznowieniu pracy szkoły.

Obowiązki pracowników szkoły

- Zapoznanie się z sygnałem alarmowym, komunikatami ostrzegawczymi, sposobami powiadamiania służb i numerami alarmowymi.
- Znajomość rozmieszczenia dostępnych środków alarmowania, wyjść ewakuacyjnych i miejsc, w których można się schronić.
- Znajomość zasad postępowania określonych w niniejszej procedurze oraz wykonywanie poleceń dyrektora i służb ratunkowych, o ile nie stoją one w sprzeczności z bezpośrednią koniecznością ratowania życia.
- Niezwłoczne przekazywanie informacji o zagrożeniu, bez rozpowszechniania niesprawdzonych informacji i bez publikowania w Internecie materiałów mogących utrudnić działania służb.
- Zapewnienie uczniom opieki, w szczególności dzieciom młodszym oraz uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z uwzględnieniem ich możliwości i reakcji na stres.

Powiadamianie służb ratunkowych

Osoba, która zauważyła napastnika lub otrzymała wiarygodną informację o wtargnięciu, powinna jak najszybciej zadzwonić pod numer 112. Jeżeli to możliwe, równolegle należy powiadomić dyrektora szkoły. Nie należy opóźniać zgłoszenia w celu uzyskania zgody przełożonego.

Podczas rozmowy z operatorem należy spokojnie i wyraźnie przekazać:

- dokładne miejsce zdarzenia: Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Łękińsku; wskazać wejście, część budynku lub miejsce, jeśli jest znane;
- rodzaj zdarzenia i informację, czy występuje bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia;
- liczbę napastników, ich opis oraz kierunek przemieszczania się - jeśli te informacje są znane;
- informacje o zauważonej broni lub innych niebezpiecznych narzędziach;
- przybliżoną liczbę osób zagrożonych lub poszkodowanych, jeśli można ją ustalić bez narażania siebie;
- imię i nazwisko zgłaszającego oraz numer telefonu, z którego wykonywane jest połączenie.

Nie należy rozłączać się, dopóki operator nie zakończy rozmowy. W razie zmiany sytuacji należy ponownie przekazać aktualne informacje. Po przybyciu służb, jeżeli jest to bezpieczne, należy wskazać ostatnie znane miejsce przebywania napastnika, informacje o osobach pozostających w budynku szkoły oraz udostępnić uprawnionym służbom plany obiektu.

Numer alarmowy: 112 - Centrum Powiadamiania Ratunkowego.

Zasady postępowania osób przebywających na terenie szkoły

1. Gdy możliwe jest bezpieczne opuszczenie zagrożonego miejsca:
   - Oddal się od napastnika i opuść zagrożony rejon najbezpieczniejszą dostępną drogą. Nie kieruj się w stronę źródła zagrożenia.
   - Nie zabieraj rzeczy osobistych. Nie zatrzymuj się i nie blokuj przejść.
   - Zachowaj spokój i ciszę na tyle, na ile to możliwe; ostrzegaj innych tylko wtedy, gdy nie naraża to nikogo na dodatkowe niebezpieczeństwo.

- Nauczyciel sprawuje opiekę nad uczniami, którzy są z nim w danym momencie, i kieruje ich w bezpieczne miejsce, jeśli można to zrobić bez narażania grupy.
- Nie wracaj do budynku po rzeczy ani po inne osoby. Powiadom służby o osobach, które mogły pozostać w środku.
- Jeśli warunki pogodowe są niekorzystne, przejdź z uczniami do budynku szkoły tylko wtedy, gdy droga do niego nie prowadzi przez strefę zagrożenia.

2. Gdy ewakuacja jest niemożliwa lub niebezpieczna:
   - Wejdź do najbliższego pomieszczenia, które zapewnia osłonę, zamknij drzwi i - jeśli to możliwe - zablokuj je ciężkimi meblami.
   - Zgaś światło, zasłoń okna, jeśli można to zrobić bez narażania się, i odsuń się od drzwi oraz okien.
   - Wycisz telefony i inne urządzenia. Nie prowadź głośnych rozmów; zachowaj ciszę.
   - Pozostań nisko, poza linią widoczności z korytarza i z zewnątrz. Nie otwieraj drzwi na własną rękę.
   - Utrzymuj uczniów w spokoju i zapewnij wsparcie osobom, które mogą szczególnie silnie reagować na stres.
   - Jeżeli możesz zrobić to bezpiecznie, przekaż służbom informację o miejscu ukrycia i sytuacji. Nie ujawniaj swojego położenia przez głośne rozmowy.
3. W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikiem:
   - Nie wykonuj gwałtownych ruchów i unikaj zachowań, które mogą zostać odebrane jako prowokacja.
   - Jeśli napastnik wydaje polecenia, oceniaj sytuację i stosuj się do nich, o ile nie stwarza to dodatkowego, bezpośredniego zagrożenia.
   - Nie próbuj podejmować działań bohaterskich. Bezpośrednią obronę podejmuj wyłącznie w sytuacji skrajnej, gdy nie ma możliwości ucieczki ani ukrycia, a życie jest bezpośrednio zagrożone.
   - Jeśli to możliwe, zapamiętaj informacje, które mogą pomóc służbom, ale nie narażaj się, próbując obserwować napastnika.
4. Podczas działań Policji i innych służb:

- Zachowaj spokój i wykonuj polecenia funkcjonariuszy.
- Nie wykonuj gwałtownych ruchów; trzymaj ręce widoczne i nie trzymaj w nich przedmiotów.
- Nie podbiegaj do funkcjonariuszy, nie dotykaj ich wyposażenia i nie utrudniaj działań.
- Nie otwieraj drzwi, jeśli nie masz pewności, kto się za nimi znajduje. Funkcjonariusze mogą samodzielnie otworzyć drzwi.
- Poddaj się poleceniom i kontroli bezpieczeństwa. Nie zatrzymuj się, by zabrać rzeczy osobiste.
- Przekazuj służbom wyłącznie informacje, które znasz; jeśli czegoś nie wiesz, powiedz to wyraźnie.

Dodatkowe zadania nauczyciela

1. Po usłyszeniu alarmu oceń sytuację i wybierz działanie adekwatne do położenia zagrożenia: bezpieczne opuszczenie miejsca albo ukrycie się i zabezpieczenie pomieszczenia.
2. Nie pozostawiaj uczniów bez opieki, jeśli możesz uniknąć tego bez narażenia życia. W pierwszej kolejności zadbaj o bezpieczeństwo grupy, którą się opiekujesz.
3. Wycisz uczniów, wyłącz lub wycisz telefony i inne źródła dźwięku. Nie pozwalaj uczniom nagrywać ani publikować informacji o przebiegu zdarzenia.
4. Zwróć szczególną uwagę na uczniów młodszych, uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz osoby mające trudności z poruszaniem się lub komunikacją.
5. Nie otwieraj drzwi na podstawie samego komunikatu głosowego ani polecenia przekazanego przez niezweryfikowaną osobę.
6. Po zakończeniu zagrożenia przekaż dyrektorowi lub służbom informacje o liczbie uczniów, ewentualnych brakujących osobach, poszkodowanych i przebiegu zdarzenia.

Postanowienia końcowe

1. Wszyscy pracownicy szkoły są zobowiązani do zapoznania się z procedurą i stosowania jej postanowień.
2. Procedurę należy okresowo przeglądać oraz aktualizować po zmianach organizacyjnych, zmianach w układzie budynku, po ćwiczeniach lub po zdarzeniu, które ujawni potrzebę zmian.
3. Procedurę należy stosować łącznie z obowiązującą w szkole procedurą bezpieczeństwa, procedurą postępowania w sytuacji zagrożeń terrorystycznych i klęsk żywiołowych, instrukcją bezpieczeństwa pożarowego oraz planem ewakuacji. W razie rozbieżności podczas zdarzenia należy kierować się poleceniami służb kierujących akcją.